

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ HUÀN

**QUẢN LÝ THU BHXH ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP
NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ HUÀN

QUẢN LÝ THU BHXH ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP
NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ
TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Võ Hải Thanh

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Các tài liệu tham khảo có nguồn gốc trích dẫn rõ ràng.

Thái Nguyên, ngày..... tháng.....năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Hoàn

LỜI CẢM ƠN

Quá trình học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp tôi đã được sự giúp đỡ nhiệt tình của nhiều cá nhân, tập thể. Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu đề tài này. Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Ban chủ nhiệm khoa Đào tạo sau Đại học, cùng các thầy cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập tại trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn **TS. Võ Hải Thanh** người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu để hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo Bảo hiểm xã hội huyện Đại Từ đã tạo điều kiện cho tôi trong quá trình thu thập số liệu và thông tin cần thiết cho việc nghiên cứu.

Đồng thời, Tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp và những cộng tác viên đã giúp đỡ, chia sẻ tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngàytháng.....năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Hoàn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Những đóng góp mới của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ THU	
BHXH BẮT BUỘC	5
1.1. Lý luận cơ bản về BHXH bắt buộc	5
1.1.1. Khái niệm, bản chất và vai trò của BHXH	5
1.1.2. Chức năng của BHXH bắt buộc.....	10
1.1.3. Đối tượng BHXH bắt buộc.....	11
1.1.4. Hệ thống các chế độ trong BHXH bắt buộc.....	11
1.1.5. Quỹ bảo hiểm xã hội	12
1.2. Thu và Quản lý thu BHXH bắt buộc	14
1.2.1. Thu BHXH	14
1.2.2. Quản lý thu BHXH	17
1.2.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác thu BHXH nói chung và công tác thu BHXH ở DNNQD nói riêng.....	25
1.3.1. Cơ chế thu BHXH ở một số nước trên thế giới.....	28
1.3.2. Những bài học rút ra từ kinh nghiệm hoạt động bảo hiểm xã hội của các nước trên thế giới	29

1.4. Hệ thống các doanh nghiệp ngoài quốc doanh.....	30
1.4.1. Đặc điểm của khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh	30
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	32
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	32
2.2. Phương pháp nghiên cứu	32
2.2.1. Phương pháp điều tra thu thập thông tin, số liệu.....	32
2.2.2. Phương pháp tổng hợp và phân tích số liệu.....	33
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	34
2.3.1. Chỉ tiêu số thu BHXH.....	34
2.3.2. Chỉ tiêu số lượng lao động.....	34
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BHXH ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ TỈNH THÁI NGUYÊN	37
3.1. Giới thiệu chung về bảo hiểm xã hội huyện Đại Từ	37
3.1.1. Đặc điểm kinh tế - xã hội huyện Đại Từ	37
3.1.2. Vài nét về cơ quan BHXH huyện Đại Từ	38
3.2. Thực trạng quản lý thu BHXH đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn huyện Đại Từ tỉnh Thái Nguyên	43
3.2.1. Tổ chức thu	43
3.2.2. Lập kế hoạch thu	45
3.2.3. Quy trình thu.....	49
3.2.4. Quản lý tiền thu	52
3.3. Kết quả thu BHXH của khu vực ngoài quốc doanh tại BHXH huyện Đại Từ giai đoạn năm 2010 - 2013 và số người tham gia.....	53
3.3.1. Số đơn vị và số lao động tham gia BHXH	53
3.3.2. Số tiền thu	56
3.3.3. Tình hình nợ đọng.....	58
3.4. Đánh giá chung về công tác thu BHXH bắt buộc của khối DNNQD tại BHXH huyện Đại Từ trong giai đoạn 2010-2013	63

3.4.1. Ưu điểm	63
3.4.2. Tồn tại	64
3.4.3. Nguyên nhân của tồn tại	67
Chương 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH CỦA CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ TỈNH THÁI NGUYÊN.....	71
4.1. Mục tiêu, phương hướng tăng cường công tác quản lý thu BHXH đối với các DNNQD trên địa bàn huyện Đại Từ tỉnh Thái Nguyên	71
4.2. Một số giải pháp, kiến nghị nhằm hoàn thiện tốt công tác thu BHXH của khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh tại BHXH huyện Đại Từ.....	72
4.2.1. Tuyên truyền, phổ biến chính sách BHXH	72
4.2.2. Quản lý tốt đối tượng tham gia BHXH của khối DNNQD	75
4.2.3. Hoàn thiện và hiện đại hóa công nghệ thông tin trong công tác quản lý thu BHXH.....	76
4.2.4. Tăng cường số lượng và nâng cao chất lượng cán bộ thu	77
4.2.5. Tăng cường công tác thanh kiểm tra việc thực hiện chế độ BHXH, đốc nợ tại các doanh nghiệp ngoài quốc doanh; xử lý nghiêm đối tượng vi phạm.....	78
4.3. Một số kiến nghị.....	79
4.3.1. Đối với cơ quan quản lý Nhà nước	79
4.3.2. Đối với BHXH Việt Nam.....	79
4.3.3. Với các sở có liên quan.....	80
KẾT LUẬN.....	83
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	85

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Tên viết tắt	Tên đầy đủ
ASXH:	An sinh xã hội
BHXH:	Bảo hiểm xã hội
BHYT:	Bảo hiểm y tế
DN:	Doanh nghiệp
HCSN:	Hành chính sự nghiệp
HĐLĐ:	Hợp đồng lao động
HĐND:	Hội đồng nhân dân
HTX:	Hợp tác xã
LĐTĐ &XH:	Lao động thương binh và xã hội
NLĐ:	Người lao động
NSNN:	Ngân sách Nhà nước
NSDLĐ:	Người sử dụng lao động
TL-TC:	Tiền lương- Tiền công
TNLD- BNN:	Tai nạn lao động- Bệnh nghề nghiệp
UBND:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Mức đóng góp BHXH ở một số nước trên thế giới.....	28
Bảng 3.1. Đối tượng đồng thời tham gia BHXH, BHYT, BHTN	46
Bảng 3.2. Quỹ tiền lương làm căn cứ thu BHXH bắt buộc khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2010-2013.....	47
Bảng 3.3: Số DNNQD tham gia BHXH bắt buộc tại BHXH huyện Đại Từ	53
Bảng 3.4: Số lao động của DNNQD tham gia BHXH tại huyện Đại Từ	55
Bảng 3.5: Tiền thu BHXH theo số phải thu.....	56
Bảng 3.6: Kết quả thực hiện kế hoạch thu BHXH bắt buộc khối DNNQD của huyện Đại Từ.....	58
Bảng 3.7: Số liệu nợ đọng của khối DNNQD giai đoạn 2010-2013	59
Bảng 3.8: Lãi suất chậm nộp.....	69

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Hệ thống bộ máy tổ chức BHXH Đại Từ	42
Hình 3.2: Biểu đồ số kế hoạch thu BHXH bắt buộc của khối DNNQD.....	49
Hình 3.3: Quy trình thu BHXH bắt buộc	50
Hình 3.4: Sơ đồ Trình tự thủ tục tham gia BHXH.....	51
Hình 3.5: Số đơn vị tham gia BHXH của các DNNQD trên địa bàn huyện Đại Từ	54
Hình 3.6. Biểu đồ số lao động DNNQD đã tham gia BHXH trên địa bàn huyện Đại Từ	56
Hình 3.7: Biểu đồ số tiền nợ BHXH của các doanh nghiệp ngoài quốc doanh....	60